

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Ferenc József-ut 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 12:50 P
Negyedévre 37:50 P

Új szabadságharcot, új jobbágyfelszabadítást!

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front pártjai, az ifjúság és az új magyar hadsereg közösen ünnepelték március 15-ét a Kossuth-szobornál

Ünnepi külsőségek között ült meg Debrecen népe március 15-én a szabadság ünnepét. A házakon nemzetiszínű zászlókat lengtetett a márciusi szél és az utca képén is látszott, hogy nagy napja van a felszabadított Magyarország ideiglenes fővárosának: évtizedek elnyomása után Kossuth Lajos szobrának talapzata előtt ismét szabadon szárnyalhat a hang éppúgy, mint 97 évvel ezelőtt a Nemzeti Múzeum lépcsőjén. Akkor Budapest népe, a budapesti dolgozók s a környékbeli parasztlak gyűltek össze, hogy hallgassák Petőfi szavát, most a debreceni dolgozók tömegei vonultak fel, hogy hallgassák azokat, akik Petőfiről és a márciusi ifjakról megemlékezve fogadalmat tesznek a magyar nép új szabadságharca mellett.

Az ünnepségek sorozata már reggel 9 órák megkezdődött. A felekezetek templomaiban igen sokan vettek részt az ünnepi istentiszteleteken. A hősök temető-

jében és az orosz hősök sírjánál az új demokratikus honvédség küldöttsége és Debrecen város vezetői helyezték koszorút a sírokra.

A Kollégium előtt ekkor már gyülekeztek a küldöttségek, hozták a hatalmas koszorúkat, hogy elhelyezzék Kossuth szobrának talapzatára.

Még tartott a koszorúzás ünnepi akciója, amikor gyülekezni kezdett a nép a Kossuth-szobor előtti téren. Zászlók alatt vonultak a debreceni munkások, a társadalmi egyesületek és politikai pártok tagjai csoportosan vonultak fel és természetesen a tér tele volt egyetemi hallgatókkal, középiskolásokkal, akik először vettek részt igazi szabadságünnepben. Amikor a Himnusz akkordjai felecsendültek, körülbelül 30-40.000 ember — köztük az új demokratikus néphadseregnek közel 10.000 tagja — szorongott a téren. Kárpáti Lóránt a Nemzeti Dal adta elő.

Akkor a nép tört felszínre, a tömegek alakították meg a népi demokrácia szervezeteit s vették át az ország és a nemzet sorsának irányítását. Ma a nép legjobb fia: az üzemi és szakszervezeti munkások, parasztlak és diákok. az új demokratikus hadsereg tisztjei és közkatonaí s a néppel érző intelligencia tömegei töltik be a teret és tesznek fogadalmat, hogy a magyar nép 1848-ban megkezdett szabadságharcát tűzön-vízen keresztül folytatják és győzelmesen befejezik.

— A Magyar Kommunista Párt — emelte fel hangját a szónok és a tömeg hatalmas tapsa dördült fel a mondat végén — a magyar nép szabad márciusi ünnepén kijelenti, hogy

a negyvennyolcas hagyományok, Kossuth, Petőfi és Tancsics politikai örökösének tartja magát és Damjanich, Klapka és Perczel Mór honvédségének forradalmi szellemét követni és ápolni fogja.

A reakcióval, mely a Magyar Kommunista Pártot ki akarja zárni ebből az örökségből, elszánt erővel felveszi a harcot.

— A Magyar Kommunista Párt március 15-ének szabad ünnepén kijelenti, hogy

a fasiszmus elleni szabadságharc élén akar járni

s a reakció elleni küzdelem könyörtelenségének, a szabadságok biztosításáért folyó harc elszántságának szellemét lángalobbantja a magyar népben éppúgy, mint ahogy Kossuth, Petőfi és Tancsics tették 1848-ban.

— A Magyar Kommunista Párt Kossuth, Petőfi és Tancsics ma is élő szellemalakja s a márciusi hagyományokat őrző demokratikus pártok előtt kijelenti, hogy

az új magyar szabadságharc s az új magyar jobbágyfelszabadítás érdekében a demokratikus pártok szoros együttműködésének feltétlen híve, a nemzeti egység előharcosa.

Elpusztítjuk a feudális és fasiszta reakciót!

Amikor a taps lecsillapodott, Juhász Géza tankerületi főigazgató a Kisgazda Párt nevében méltatta március 15-ét:

— Fejezzük be haladéktalanul — mondotta —, amit Kossuth kezdett, juttassuk földhöz a föld-

de kíméletlen harcot folytat a gyávák, a tehetetlenek, a közömbösek, az egyhelyben topogók, a fontolva haladók, a visszafelé pislogók hadával. Kijelenti, hogy a reakciót, a reakció fizetett ügynökeit, önkéntes és akaratlan támogatóit a demokratikus pártokkal együtt gyökeresen kiirtja.

— A Magyar Kommunista Párt március 15-ének szabad ünnepén felszólítja a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front összes pártjait, hogy

még ebben a hónapban fogadják el azt a földreformjavaslatot, mely összevessza a magyar reakció évszázados intézményét, a magyar parasztság kiszípolozóját, nagy nemzeti katasztrófáink felidézőjét: a nagybirtokrendszert.

Felszólítja a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front összes pártjait, hogy még ebben az évben valósítsák meg 1848 legnagyobb követelését: az új jobbágyfelszabadítást.

— A Magyar Kommunista Párt felszólítja pártállásra való tekintet nélkül az ország népét: harcoljanak elszántan az ország szabadságáért, küzdjenek az ország demokratikus átalakításáért, mert helyünk, szerepünk és hecsületünk csak annyi lesz a szabadságszerető népek sorában, amennyit a náci zsarnokság s a reakció elleni harcunkkal a magunk számára biztosítunk.

A magyar népnek föl kell emelkednie — éppúgy, mint 1848-ban — a szabadságszerető népek színvonalára.

Tegyük a mai szabad március ünnepén fogadalmat, hogy a szolganépből szabad nép, a szabadság ellen küzdő népből a szabadságért küzdő nép leszünk. Válsuk valóra Kossuth, Petőfi és Tancsics álmát, a 48-as mártírok s a munkásság, parasztság, értelmiség és honvédség mostani mártírjainak vérel megpecsételt hagyatékát: a független nemzet és a szabad nép Magyarországot.

Akarjuk, hogy Magyarország szabad és független legyen

Juhász Nagy Sándor, a Nemzetgyűlés alelnöke és a debreceni Nemzeti Bizottság elnöke lépett a szónokok közül elsőnek a szobor előtt felállított emelvényre és általános figyelem közben megnyitotta Debrecen szabadságünnepét:

— A 25 esztendőös reakciós rendszer alatt, Horthy ellentengernagy sötét uralma alatt leigázták a népet, elkobozták a szabadságot, sárba és szennybe tiporták az emberi jogokat és végül az országot kiszolgáltatták a némeleknek, elárulták függetlenségét is. Mégis 25 esztendőn keresztül ünnepelni merték március 15-ét. Most képzeletünkben megjelennek Petőfi és Kossuth szellemei és azt kérdezik: akarjátok-e, hogy Magyarország szabad, független állam legyen; akarjátok-e

a demokratikus átalakulást és a szociális fejlődést és haladást? A mi válaszuk egyszerű: akarjuk, hogy így legyen.

Az énekkar előadta a Kossuth-éneket. Azután az ifjúság szónoka, Kiss József, a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség országos titkára beszélt.

— Ebben az ifjúságban ismét van annyi erő és elszántság — mondotta többek között — hogy egyesülni tud a nemzet újjáépítésére felsorakozó erőkkel. Ez az ifjúság a történelem parancsszavára sorakozott fel, nincs az a hatalom, nincs az az erőszak, mely az egységes magyar ifjúságnak a nemzeti erőkkel való felsorakozását, a demokratikus, új, boldogabb Magyarország érdekében való felsorakozását többé megakadályozhassa.

A Magyar Kommunista Párt hitvallása a márciusi eszmék mellett

Kállai Gyula, a Budapesti Nemzeti Bizottság tagja, a Magyar Kommunista Párt nevében beszélt. Rámutatott arra, hogy a nuszonötéves ellenforradalmi korszak után most ismét a magyar nép ünnepli március 15-ét, s a magyar nép pártjai között ott van a magyar nép lezűldözöttebb

pártja, az a párt, amely nélkül nincs nemzeti függetlenség, nincs szabadság és nincs népi fölemelkedés — a Magyar Kommunista Párt. — Ma nem az országvesztők és népgyilkosok hamis eskütevése ez a nap — mondotta.

Ma a nép emeli esküre a kezét éppúgy, mint 1848-ban.

Március 15-ike Szegeden

Negyvenezer főnyi tömeg hallgatta Rákosi Mátyást, a Magyar Kommunista Párt vezérét

Marosán György országos párttitkár a Szociáldemokrata Párt nevében beszélt:

— A szabadságot mások szereztek meg számunkra, annak megtartása azonban a mi dolgunk. Élni fogunk vele minden-
kivel szemben, aki a szabadság ellen kezdet merne emelni.

Erdei Ferenc belügyminiszter a Nemzeti Parasztpárt nevében hitelt tett a szabadság gondolata mellett.

— Ezen a márciuson már fel-emelhetjük fejünket, mert az orosz hadsereg elsöpörte a nemzetvesztő és népellenes uralmat. Megnyílt az út arra, hogy a nép és nemzet felszabadulhasson, most rajtunk a sor,

nekünk kell kiharcolni szabadságunkat, nekünk kell megvédeni minden merénylet ellen.

A jobbágyfelszabadulás meg fogja csinálni a földreformot és a parasztság kezébe juttatjuk a magyar földet. Elpusztítjuk a feudális és fasiszta reakciót, hogy soha többé ne támadhasson fel és ne ülhesen a magyar nép nyakára. Most újra rá fogunk lépni a nemzeti függetlenség útjára, s így megtaláljuk helyünket a szabad európai népek társaságában.

Az új magyar hadsereg fizetni fog a háború szenvedéséért

A belügyminiszter nagy tapsal fogadott beszéde után Kósa Pál szakaszvezető az új, demokratikus magyar hadsereg nevében adózott a márciusi gondolatnak.

— Hadseregünk — mondotta — a szabadságszerető népek ellen fogott fegyvert s ezáltal kivívta a népek gyűlöletét hazánk ellen. Az esztelen harccal segített rombadönteni hazánkat, de túljutott a mélypontra. A dicső Vörös Hadsereg kezünkbe adta a lehetőséget, hogy megbirkózzunk az ellenséggel.

Fel fogjuk építeni a független, erős, demokratikus Magyarországot, biztosítani fogjuk a magyar munkásság, parasztság és dolgozó értelmiség zavartalan építőmunkáját.

Az új magyar honvédség szel-
leme még nem egységes, so-
raink között még vannak
olyanok, akik nem akarják,
vagy nem értik meg ennek a
harcnak a szükségességét.

A szabadság, a márciusi gondolat még nem érett meg minden-
kiben, még vannak közöttünk szennyes alávalók, akik nem mernek a tel-
tek mezejére lépni. — Nekünk
kell gátat vetni, hogy szabadság-
harcunkban meg ne akadályoz-
zanak. És most, amikor a dicső
Vörös Hadsereg oldalán elindul-
nak az új magyar hadosztályok,
esküszöm a negyvennyolcas sza-
badságharcosok emlékére, hogy

hadosztályok megállják helyüket, fizetni fognak az évszázados elnyomásért, fizetni fognak a mostani háború rengeteg szenvedéséért.

Elindulunk a harcra, de fegyve-
reink éle először a meghátrá-
lókra, az árulókra, a gyávákra és
belső ellenségeinkre sújt le.

A beszéd elhangzása után a tö-
meg lelkesen éltette az új magyar
hadsereget. Szabó József ijü-
munkás az „Egy gondolat bánt
engemet” című Petőfi-verset sza-
valta el, majd a szabadságünne-
p közönsége az énekkel együtt
énekelt a „Szózat”-ot.

A szegedi Nemzeti Bizottság március 15-iki ünnepélyére nemcsak a város lakossága, de a környező községek népe is felvonult. A Klauzál-teret, ahol a Kossuth-szobor áll, színültig megtöltötte a negyvenezer főnyi hallgatóság s a szomszéd utcákban is hangszórókon követték az egyes szónokok fejtegetéseit.

Az ünnepélyre lobogók alatt, zárt sorokban vonultak fel a szegedi üzemek munkásai. Képviselve volt az orosz parancsnokság, a magyar hadsereg egy százada.

A megnyitó beszédet dr. Balogh István államtitkár, a Nemzeti Bizottság elnöke tartotta, utána Lehotay Árpád, a szegedi színház igazgatója, a Nemzeti Színház tagja szavalta Petőfinék a „Szabadsághoz” című versét, majd Bernáth András, a Szociáldemokrata Párt képviselője mondott rövid beszédet.

Ezután a közönség tomboló lelkesedése mellett Rákosi Mátyás lépett a színpadra. Párhuzamot vont az 1848-as forradalom és a jelen problémái között. Rámutatott arra, hogy mint mostan, akkor is a német volt a fő ellenség s a földkérdés, valamint a

reakció elleni harc állt az események központjában.

Petőfi és Kossuth idézésével bizonyította, hogy 1848 vezető férfiai milyen nagyra becsülték a népi kezdeményezést s követelte, hogy

a széles népi rétegek az eddiginél sokkal aktívabban vegyék ki részüket a reakció és a nyilas aradványok elleni harcban.

Szembeszállt azokkal, akik a néptől félnek, akik anarchiát látnak minden népi megmozdulásban.

A földreform sorsát is az szabja meg, hogy mennyire vesz részt végrehajtásában maga a nép, hogy a Földigénylők Bizottsága mennyire veszi maga is kezébe ezt a kérdést. A hadseregről szólva rámutatott arra, hogy

1848 óta először van olyan hadseregünk, mely valóban a magyar nemzeti érdekekért küzd.

Külön szólott a tisztikarhoz. Felhívta őket a negyvennyolcas szabadságharc tapasztalataira és azokra a károokra, melyeket az akkori honvédisztikar konzervatív részének magatartása okozott és annak a reményének adott kifejezést, hogy az új hadsereg tisztikara tanul a történelmi példából és teljes erejével a demokratikus Magyarországnak mellé áll. Hangsúlyozta az összes nemzeti erők fokozottabb egybefogásának szükségességét. Hangsúlyozta,

**az egyes jogos kritikái hangok dacára, minden párt szilárdan áll a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front kormány-
nya mögött.**

Befejezésül rámutatott arra, hogy a történelemben először adódik az a helyzet, hogy a magyar demokrácia belső és külső célkitűzései egybeesnek a haladó nagy-

Kalapot adok

annak, aki a belvárosban
kiszobrász lakáshoz jut.
Barath, Széchenyi-u. 7.

hatalmak, a Szovjetunió, Anglia és Amerika céljaival s hogy ez a körülmény a magyar népi erők győzelmének legbiztosabb záloga.

Rákosi Mátyás zúgó helyesléssel fogadott beszéde után dr. Balogh István államtitkár is alá-
húzta a nemzeti erők egységének döntő jelentőségét. Utána Lehotay

Árpád nagy hatással elszavalta Petőfi Nemzeti Dalát. A nagy-
gyűlést a Szózat éneklésével lel-
kes hangulatban fejezték be.

A nagygyűlés résztvevői ezután a városháza elé vonultak, ahol Szeged közgyűlése Rákosi Mátyásnak átnyújtotta a díszpolgári oklevelet.

Rákosi Mátyást Szeged díszpolgárává választották

Abból az alkalomból, hogy Rákosi Mátyás a szegedi kerület nemzetgyűlési képviselője s részt-
vett a március 15-iki ünnepsége-
ken, a törvényhatóság rendkívüli közgyűlést tartott, hogy átadja neki a város díszpolgársági ok-
levelét.

Az ünnepélyes közgyűlésen Karácsonyi főispán elnökölt. A közgyűlésre küldöttéleg meghívott Rákosi Mátyást az el-
nöklő főispán üdvözölte. Beszé-
dében kihangsúlyozta, hogy a díszpolgár-
választást a Függet-
len Kisgazda Párt szegedi vezető-
sége javasolta és az összes többi pártok egyhangú helyesléssel hoz-
zájárultak. A szegedi Nemzeti Bizottság elnöke, Donászy

melegen üdvözölte Rákosi Mátyást, mint a demokrácia bajnokát, aki minden szenvedé-

désen és üldöztetésen át haj-
hatatlanul folytatta harcát a
demokráciáért.

Rákosi Mátyás meglehetősen kö-
szönte meg az ünneplést s vála-
szában kiemelte, hogy Szegeden az anyagi kárnál is súlyosabb a szelle-
mi kár, amit a „szegedi gondolatot” terjesztő reakció okozott és hogy ennek a szellem-
nek a gyökere kiirtása a legsür-
gösebb feladat. Utána Kistelek küldöttsége, a Demokratikus Nők Szövetsége, a szegedi nagyüze-
mek képviselői üdvözölték a vá-
ros új díszpolgárát és lelkes tap-
sok között nyújtották át ajándé-
kaikat.

A Szózat hangjaival végződő díszközgyűlés után a városháza előtt összegyűlt tömeg lelkesen tüntetett Rákosi Mátyás mellett

Megalakul

az Országos Gazdasági Tanács

A „Néplap” beszámolt már róla, hogy a kormány a magyar gazdasági élet égető kérdéseinek megoldása érdekében Országos Gazdasági Tanácsot állít fel. Most elkészült a javaslat, amely a Tanács felállításának kérdését a megvalósulás útjára segíti. E szerint a tanácsnak, amely a termelés és a hitelélet újjászervezésében véleményező, kezdeményező és tanácsadó szerepet tölt majd be a kormány mellett, 18 tagja lesz. Kilenc tag a Függetlenségi

Front politikai pártjai, kilenc tag pedig a különböző intézményeket a Nemzeti Bankot, a Postatakarékpénztárt képviseli. Valószínűleg a tanács először a pénzügyi és szanalási tervet tárgyalja és felállítását után rögtön foglalkozni fog a gyáripár érdeképviseleti testületének újjászervezésével is. Rövidesen a pártok és intézmények kijelölik azokat a szakembereket, akik a kormányt tanácsaikkal segíteni fogják gazdasági kérdésekben.

Hajdú megyében a bombázás következtében a lakások 1-2 százaléka lett lakhatatlan

Hajdú megye területén a bombázás, Debrecen kivételével, általában nem okozott nagyobb károkat. A lakóházaknak mindössze 1-2 százaléka vált lakhatatlanná. Súlyosabb rongálódások történtek Tiszaségén, ahol a lakások 10 százaléka ment tönkre, Kabán, ahol 40 százalék volt a veszteség — de ennek nagy részét már kijavították —, Püspökábrányban 6 százalék, Hajdúhadházon 15 százalék, Hajdúbüszörményben 30 ház ment teljesen tönkre, 70 pedig súlyosan megrongálódott.

A megyében az ablakhiányokat részben

üveggel, részben pedig különféle pótagyakkal pótolták. Sok helyen nagy nehézséget okozott az anyaghiány, csak Hajdúbüszörményben volt elegendő tégla és cserép a házak kijavítására.

A kibombázottak elhelyezéséről a községek gondoskodtak. Legtöbb községből eleget emenekültek ahhoz, hogy a bajlétatlanná váltakat az eltávoztott lakás-
salkban el tudták helyezni. Több helyen — nagyobb tömegben csak Kabán — két család összeköltöztetésével oldották meg a problémát.

Két csoportra osztják a városi ügyosztályokat

Szabó Kálmán polgármestert naponta sokszáz ember keresi fel ügyes-bajos dolgaival. A polgármester minden kérti meg akar hallgatni és minden ügyben el akar járni. Eppen ezért terve-
velte, hogy a 13 városi ügyosztályt két nagy csoportra osztja fel. Az egyik csoport élén Végh Dezső, a másik élén Szendrey Sándor helyettes polgár-
mester fognak állani.

Március 18-án ünnepi Budapest a szabadság napját

A Budapesti Nemzeti Bizottság március 18-án rendez meg a szabadság ünne-
pét, amelyen a Magyar Kommunista Párt nevében Révai József, a Szociáldemokrata Párt nevében Szakassits Árpád, a Független Kisgazda Párt nevében Tildy Zoltán, a Nemzeti Parasztpárt képviselő-
tében pedig Kovács Imre mond beszédet. A gyűlés közönsége együttesen vonul ezután a Petőfi-szoborhoz, hogy megkosso-
rúzza.

Szovjet csapatok kettévágták a Kelet-Poroszországban körülzárt német erőket

Jól halad az új szövetséges offenzíva a Saar-Pfalz ellen. Tíztonnás bombák hullanak Németországra — A szövetséges légierő intenzív beavatkozása a dunántúli harcokban

Moszkva, március 16. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda hadműveleti jelentése: Március 15-én Königsberg-től délnyugatra 3. bjelorusziai arcvonalunk csapatai folytatták támadásaikat, kijutottak a Frisches-Haff-öböl partjára és elfoglaltak több helységet. Csapatunk ilyenképpen azzal, hogy

kijutottak a Frisches-Haff-öböl partjára, két részre szakították a német csapatok keletporoszországi harcsoportjait.

Az arcvonal csapatai ezzel egyidejűleg elfoglaltak néhány helységet és vasútállomást. Ebben a körzetben március 14-én több ezer német katonát és tisztet ejtettek foglyul. Kolbergben tovább folyt a város keleti részén elszigetelt ellenséges helyőrség megsemmisítésére irányuló harc.

Magyarországon, a Balatontól északkeletre és keletre csapataink visszavetették az ellenség gyalogságának és tankjainak rohamát. Ebben a körzetben harcokban

szétzúztuk, illetve megrongáltuk a németek 50 harcocsiját és rohamlővegét.

Az arcvonal többi szakaszán helyi jelentőségű harcok és felderítőtevékenység folyt. Március 14-én az arcvonal valamennyi szakaszán megrongáltuk, illetve megsemmisítettük a németek 90 harcocsiját és rohamlővegét. Légi-harcokban és légvédelmi ágyúink tüzeiben lelőttük az ellenség 16 repülőgépét.

Szövetséges nehézbombázók magyarországi hadicélpontok ellen

London, március 16. (MTI) A tegnapi nap folyamán brit Liberátorok különösen nagy hatással avatkoztak be a keleti hadszíntér harcába. A Balatontól északra a Luftwaffe néhány egysége megpróbált ellenállni, de a kísérő szövetséges vadászok hamarosan szétverték ezeket. Liberátorok és Lancasterok bombázták a keleti hadszíntér mögöttes területeit, Komárom pályaudvarát, Érsekújvárt, valamint az almásfüzti és szőnyi olajtelepeket, melyek igen fontosak a német gépesített csapatok üzemanyagellátása szempontjából.

Fehér zászlókat lengető német tömeg özönlik kelet felé

London, március 16. A nyugaton tegnap megindított

új szövetséges offenzíva jól halad előre és a németeket kiűzi állásaikból a Rajnától nyugatra lévő háromszögből,

melyet megközelítőleg a Rajna, Mosel és a Saar határolnak, s a rokálásai pedig Koblenz, Hagenau és a közelmúltban elfoglalt Trier. Az offenzíva során szövetséges csapatok északról, délről és nyugatról indítottak támadásokat. A 7. amerikai hadsereg Saarbrücken és Hagenau között 80 kilométeres arcvonalon beavatkozott az általános offenzívába, néhány óra alatt, eleinte erős német ellenállással szemben, több mint 5 kilométert nyomult előre és elfoglalt több helységet. Az éjszaka járőrök nem egészen egy kilométerre voltak Saarbrückentől. Repülésre kedvező időjárás lehetővé tette a taktikai légierők számára, hogy nagyobb mértékben támogassák a gyalogságot és tegnap több mint 1500

felszállást hajtottak végre. Patton tábornok 3. amerikai hadserege

Koblenztől délnyugatra átkelt a Moselen és elfoglalt 11 várost.

A németek ellenállása gyenge volt. Az amerikaiak Boppard rajnai város felé törnek előre. Patton tábornok jobbszárnya Saarbrückentől keletre a Rajnamenti erdős vidéken beljebb hatolt és több mint 10 kilométert nyomult előre. Amerikai pilóták arról számolnak be, hogy

megfigyelték a kelet felé özönlő tömeget, amely fehér zászlókat lenget az utakon.

A Rajnától keletre a remageni hídfőállás most 17,5 kilométer hosszú és 20 kilométer mély. Az élkötélekek a Köln-frankfurti autótúli látóhatárába érkeztek. Szövetséges repülőgépek már Németország belsejében alkalmi repülőterekről hajtják végre felszállásaikat.

Óriási méretű bombatámadás a német főhadiszállás ellen

London, március 16. (MTI) A szövetségesek légi offenzívája Németország ellen új méreteket ért el, amikor támadás érte a Berlintől 30 km-re délre fekvő Zossen, a német hadvezetőség főhadiszállását. Több mint 700 nehézbombázó hajtott végre ezt a támadást. A német főhadiszállás egy része a föld alatt van.

Wehrmacht közgazdasági épületeit, lakóházait és közlekedési vonalait, valamint más fontos célpontjait erősen bombázták. Hetezer robbanó és több mint 300 ezer gyújtóbomba hullott a célpontokra. A légielhárítás elenyésző volt, a német vadászok nem fejtettek ki ellenállást. Ez volt a Luftwaffe legnagyobb kudarcra. 700 brit bombázó Berlintonól északra Oranienburgot támadta, hogy közvetlenül támogassa a Vörös Hadsereg támadását. A német légielhárítás jelentős volt, a légi gépek közül 16 bombázó és 3 vadászgép nem tért vissza támaszpontjára. Olaszországban felszállt amerikai

bombázók, csaknem 2500 gép támadást intézett Berlia, Drezda és a Bécs-környéki olajfinomító ellen. A brit légierő újfajta tíz tonnás bombáival Lancaster-gépek vadászokat bombáztak a Ruhr-vidéken; a Ruhr-vidék két olajtelepét is támadás érte. Szövetséges bombázók az éjszaka nagyerejű támadást hajtottak végre a Ruhrtól délkeletre Hagen, Bitburg és Hannover olajtelepei ellen. Az éjszakai munkát azzal fejezték be, hogy 24-szer bombázták egymásután éjjel Berlint.

Az új tíztonnás légibomba adatai

London, március 16. (MTI) Most hozták nyilvánosságra az újfajta angol gyártmányú 10 tonnás bomba adatait. Az újfajta bomba, amelyet speciális földalatti fedezékek ellen használnak, 8 m. hosszú, átmérője 1 méter. A bombát kü-

lönleges Lancaster bombázók szállítják. Egy bombának a gépre való felszerelése hat ember segítségével és erre a célra készített emelőkészülékkel történik és egy órát vesz igénybe.

Megbénul a japán nagyvárosok élete a légitámadások folytán

Washington, március 16. (MTI) Japán elleni háború: Középhegységben a Mandalayban harcra felkészült brit csapatok elfoglalták a főváros pályaudvarát és több templomot.

A Fülöp-szigeteken Mindanao egyetemen amerikai csapatok kiterjesztették Zamboangai hídfőállásukat és egy 45 km-es partsáv birtokában vannak.

A délkínai tengerpart mentén amerikai bombavetők elsüllyesztettek egy japán torpedórombolót, egy tartályhajót és kisebb vontatógőzöst.

Az amerikai Szuper-erődök által az utóbbi napokban Tokió, Osaka és Nagoya ellen végrehajtott hatalmas erejű támadások következtében a tokiói térszédet bezárták és a főváros öt legnagyobb napilapját egy nyomdában kénytelenek nyomni.

Zavargások Berlinben

London, március 16. (MTI) Berlin egyik északi külvárosában zavargások történtek ki, a munkások sztrájkba léptek. A sztrájkolókat Gestapo-ügynökök tartóztatták le, akik közül többet követelték meg.

Groza a nemzetközi együttműködés politikájáról

London, március 16. (MTI) Groza román miniszterelnök Kolozsváron az Északkelet-Menekülteket Gondozó Bizottság előtt tartott beszédében kijelentette, hogy a román kormány azzal az elhatá-

zással veszi át Északkelet-Menekülték igazgatását, hogy ott oly politikai atmoszférát teremtsen, amely lehetővé fogja tenni minden nemzetiséggel való jófajta együttműködést.

Churchill: „Közel van a győzelem”

London, március 16. (MTI) Churchill tegnap a konzervatív párt évi ülésén mint pártvezér beszédet mondott. Beszédében többek között a következőket mondta: „Közel van a győzelem, mely elkerülhetetlen és talán hamar be fog következni. Ismét becsülettel álltunk a háborút. A legjobban úgy róhatjuk le a hűlőnk, ha méltóknak mutatkozunk arra a helyre, amelyet elfoglalunk az emberek hitében, mint a modern világ elharcosai.”

A választási tervekről ezeket mondta: „Az európai háború, könnyen lehet, még a nyár elmúlása előtt befejeződik. Ha az általános választások után én fogom

megalakítani az új kormányt, igénybe fogom venni minden jóhiszemű ember segítségét és bármely más pártoktól kívüli személyt, aki hajlandó résztvenni a kormányban. A kormányalakításnál a brit szabadságjogoknak semmiféle olyan korlátozását nem szabad megengedni, amely nem feltétlenül szükséges a háború folytatásához, továbbá a háború és béke közötti átmeneti időre. A brit világbirodalom világszerte barátai közösségét olyan magas színvonalra emeltük, amelyről a birodalom a múltban még csak álmodni sem mert” — fejezte be beszédét a miniszterelnök.

Varrodát szervez a Demokratikus Nőszövetség

Március 14-én a Demokratikus Nőszövetség Radvánszky Rózsa vezetésével ülést tartott.

Nagypál Istvánné, a Demokratikus Nőszövetség budapesti IV. kerületi titkára a pesti asszonyok és lányok munkájáról számolt be. Elmondta, hogy Budapesten már 7000 tagja van a Szövetségnek, akik sorra járják a lakásokat, ellenőrzik a tisztaságot, segítik, ahol csak szükség volt rájuk. Mosdót, varrodát tartanak fenn, hetente összejöveteleiken a politikával is behatóan foglalkoznak. A zuglói kerületben 6000 gyer-

meknek teljes ellátást adnak, orvosi felügyelet alatt.

Radvánszky Rózsa javasolta, hogy teremtsen a Szövetség egy átutazási otthont, a vidékről Debrecenbe érkezettek elszállásolására. Szervezzék meg itt is a tisztaságvizsgálatot, látogassák a budapesti gyermekeket elváltak családokat, állítsanak fel bölcsődét, szervezzenek carrolót. Ennek megszervezését Fazekasné azonnal el is vállalta.

Fényes Márta a Simonyi-úton álló 7 szobás villáját és három kertet fejleszti a debreceni munkásgyermekotthon elhelyezésére.

Csokonai-szinnáz
Ma szombaton, március 17-én
Emlékező előadás a Leó viághírű vígoperájára
Elvált asszony
Bemutató előadás
Előadás kezdete 10 óra

Meteor-mozgó
szombat, vasárnap, hétfő
Kenyérharc
Előadások kezdete: 8 és 10 óra, 11 és 12 óra, 13 óra. — Jegyelővétel egy órával előadás előtt.

APOLLO-MOZI
Előadások: d. u. 10, 2, 3 és 10 óra, vasárnap d. e. 11 óra
Minden idők legnagyobb komikusával Charlie Chaplin-el a főszerepben
Modern idők
brillians amerikai vígjáték

Petőfi-mozgó volt Vigszinház
A magyar irodalom alkotás remeke **Karády Katai** előadásával
Közszereplésével
Külvárosi örszoba
Új orosz híradó!
Előadások 1, 1/2, 3, vasárnap 11-kor és Pénztárnnyitás 12-től, vasárnap 11-től

SZÍNHÁZ

Beleznai Unger István
a Csokonai-Színház élén

A Csokonai-színház vezetése körül vi-szályok végre megoldást nyertek. A színház vezetését újra gyakorlott színházi szakember, a Budapestről hazatért Beleznai Unger István vette át, aki az eddigi színházpolitikával szemben komoly kultúrprogrammal kíván a közönség elé lépni. A színházban már meg is kezdték Gogoly „Revizor” c. darabjának előkészületeit.

Ünnepi hangverseny
a Csokonai színházban

Sikerült hangverseny keretében ünnepelte a Csokonai-színház március 15-ét. Hernádi Lajos mesteri zongorajátéka és a fiatal Weinstein Miklós Gigliere emlékeztető tenorja voltak a siker fő-részeszei. Mellettük Gecsi Sári és Hajdu Péter énekszámait kell kiemelni. Poór Jenő tehetséges szavalata, Kutassy Margit hegedűjátéka, Kállay Ilona és Pál Judit táncszámai kellemesen egészítették ki az ünnepi műsort.

A hangverseny után a „Bánk Bán” II. felvonását játszotta el a színház társulata. Deésy Jenő robusztus dörgő-dohogó Peturbánja elsővonalbeli színészi teljesítmény, — a többi színészek is lelkes igyekezettel próbálkoztak belcilleszkedni a darab vonalába.

H. F.

Személyvonatok
menetrendje

Olyan hírek terjedtek el, hogy az eddig közlekedett személyszállító vonatok közlekedése szünetel. Ez a hír tévedésen alapul, mert az eddig közlekedett személyvonatok forgalmában változás nem történt. Tájékoztulunk közöljük, hogy Debrecenben az alábbi személyszállító vonatforgalom van érvényben:

1. Debrecen—Szolnok viszonylatban 91. számú személyvonat indul Debrecenből minden páros nap 1 óra 27 perckor, Szolnokra érkezik 7 óra 23 perckor.

Vissza a 92. számú személyvonat indul Szolnokról minden páratlan nap 10 óra 42 perckor, Debrecenbe érkezik 16 óra 30 perckor.

2. Debrecen—Csap viszonylatban 94. számú személyvonat indul Debrecenből páros napon 19 órakor és Csapra érkezik 3 óra 12 perckor.

Vissza a 93. számú személyvonat indul Csapról minden páratlan nap 7 óra 03 perckor, Debrecenbe érkezik 14 óra 15 perckor.

3. Debrecen—Salétrom-utca — Mátészalka viszonylatban Nyirbátoron át a 24/6166. számú személyvonat indul Debrecen-Salétrom-utcáról naponta 17 órakor és Mátészalkára érkezik 21 óra 24 perckor.

Vissza Mátészalkáról indul naponta 6 óra 02 perckor és Debrecen-Salétrom-utcára érkezik 10 óra 28 perckor.

A közötti időadatok orosz időszámítás szerint érvényesek.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata

Március 17—23-ig: „Kossuth” (Piac-utca 26.) és „Szentháromság” (Szabó Kálmán-utca 24.).

Felhívások

Páskakiadás. Akik páskát jegyeztek elő, páskájukat f. hó 20-ig vehetik át József kir. herceg-utca 49. szám alatt. Azon helybeli hittestvéreink, akik az előjegyzést elmulasztották, feltétlenül jelentkezzenek f. hó 15., 16., 18. és 19-én József kir. herceg-utca 26. szám alatt 9—11 óráig, hogy a lehetőség szerint páskáikat őket is elláthassuk. Vallásügyi Bizottság.

SZAKSZERVEZETI HIREK

A nyomdai munkások 12-es intézőbizottsága 18-án, vasárnap délelőtt 10 órakor ülést tart az egyesületi székházban.

Famunkás bizalmiak! Szombaton, március 17-én délután 2 órakor bizalmi ülést tartunk a szakszervezetek székházában. Pontos megjelenést kér a titkár.

Ruházati munkások vasárnap, március 18-án délelőtt 10 órakor tisztújító közgyűlést tartanak a szakszervezetek székházában.

Fodrászmunkások vasárnap, március 18-án délután 1 órakor taggyűlést tartanak a szakszervezetek székházában. Tárgy: Kollektív szerződés ismertetése.

A házfelügyelők szakszervezete fontos megbeszélést tart vasárnap, március 18-án délután 2 órakor a szakszervezetek székházában (Arany J.-u. 2.). Mindenki ott legyen!

Iskolai nőtisztek és szolgák vezetőségi tagok megválasztására és bérmegállapításra vasárnap, március 18-án d. u. 3 órakor feltétlenül jelenjenek meg a szakszervezetek székházában (Arany J.-u. 2.).

Kisfuvárosok szakszervezete vasárnap, március 18-án délután 2 órakor taggyűlést tart. Mindenki jelenjen meg!

Felhívás az alábbi elbocsájtott, illetve B-tízázott vasutasokhoz: Matkó László (Turi A.-u. 15.), Sulyok Elek (Szigligeti-utca 17.), Sipos László (Dobó-u. 33).

Nagy Sándor (Arnold-u. 7.), Harvich Ferenc (Teleki-u. 76.) és Békési Erzsébet Vida Lajosné (Gyepűsor 36.) kérésvényeikhez tartozó okmányait hozzák be a szakszervezetek titkárságához, Arany J.-u. 2. folyó hó 18-ig.

A Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége debreceni helyi csoportja folyó hó 18-án délelőtt 10 órakor a szakszervezetek székházában, Arany János-u. 2. sz. I. helyiségben tagértekezletet tart. A napirend fontosságára való tekintettel minél számosabb és pontos megjelenést kér a Vezetőség.

Vas- és fém munkások figyelmébe! A magyarországi vas- és fém munkások helyi csoportjai vasárnap, folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor tartják tisztújító közgyűlést. Pontos megjelenést kér a Vezetőség.

HALALOZÁS. Füléki Kovács Mihály ref. orgonistakántor 76 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 1 órakor lesz a díszravatalozóteremből. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Lakás: Kossuth-u. 39. Gebauer temetkezési vállalat.

Lovász János MÁV műszaki segéd tiszt 64 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozóteremből. Lakás: Szappanos-u. 3. sz. Dankó temetkezési vállalat.

Tassy Imre cipésmester 70. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. ravatalozójából. Lakás: Busi-utca 21. Bartha vállalat végzi.

Sólyom László MÁV villanyszerelő 38 évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető II. ravatalozójából. Lakás: MÁV kolónia VIII-5. Bartha vállalat végzi.

Pintér Márlát (Szepes-pusztá) kérem, keressen fel melőbb a szerkesztőségben 9—10 óra között. Radó István.

Nyílt-tér

A Csokonai-színház igazgatását f. hó 15-én megkezdtem. Ez időpontot megelőző időnyelről sem anyagi, sem más tekintetben felelősséget a színházra vonatkozóan nem vállalok. Beleznai Unger István színházigazgató.

Felelős szerkesztő és kiadó:

DR. TARISKA ISTVÁN

Szerkeszti: **RADÓ ISTVÁN.**

Nyomatott a „Szabadság” nyomda és kiadóvállalat körforgógépén Debrecen, József királyi herceg-utca 16. szám. Felelős nyomdaigazgató: **Ménes János.**

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

Asztalossegédek állandó munkára felvesz Ary műasztalos, Kassa-út 22. 233

Borbélysegédek felvesz, koszt, lakás, magas fizetés. Horváth Károly, Hajdusámsón. 351

Asztalos tanulókat felvesz Ary műasztalos — Kassa-út 22. 834

Majorost keresek. Kút-utca 23. sz. 310

Egy ács tanuló felvesz Józsa Balázs képesített ácsmester, Szondy-u. 6. szám. 422

Árvaleány háztartási alkalmazott lenne, ahol családtagoknak tekintenek. Érdeklődni Hatvan-u. 35. trafik. 424

Péksegédek felvesz azonnalra Kohn pék, Simonffy-u. 18. sz. 410

Jó munkás hőgyfodrászleányt felveszek. Boczán Sándor fodrászata Sas-u. 2. 442

ÜZENET

Keresem Ötner Györgyöt, Fekpost: 192.43. Értesítést feleségéhez. Budapest, Pannónia-u. 17-b. 367-13

Grosz Ernőt (szül. N. kály) keresi felesége. Utolsó hír Ekel. Értesítést: Men. Tud. Irodája, Bp. Sziget-u. 4. 367-14

Aki tud Horváth Istvánról 101/327, értesítse a Menekültek Tudakozó Irodáját, Debrecen, Simonffy-u. 51. Nusi és a gyermekek. 367-15

Fischer Jenő 6/VII. Musz. zlj. sebesült kmsz. adjon életjelt magáról feleségének. Bp. Katona J.-u. 2/d. 367-16

Nemes Andort F. 531. kéri családjá, adjon életjelt magáról. Jöjjön Bp. VI, Bulesu-u. 21/b. III. 1. 367-18

Lóbj (Lányi) Tibor 70/12 Musz., utána 1. élelm. szd. vonatkozású eltűnt. Értesítést kér felesége a kiadóba. 367-10

70/1-ből Szigeti Lászlót, Schrecker Gábor, Gulyás Vilmost keresik feleségeik. Bp. Visegrádi-utca 36. I. 3. 367-11

Keresem Mittelmann Mórt 70/12. H. 906. Tsz. Értesítést vár felesége. Bp. Wahrmann-u. 32. 367-12

Csomós Gábor és családjának küldjön életjelt Tallódy-nak Budapestre 368-9

Ki tud szüleimről Junger Sámuelné, Junger Ignác, Junger Sámuel, Junger Albert és Breuer Sándorról. Értesítést gyermekeikhez. J. Ibi Budapest V. Váci-út 14. V. 1. 367-17

Veszely Jaroslávnét kéri férje és fia tudósón hogylétéről. 367-7

Menekültek Tudakozó Irodája (Simonffy-u. 51.) budapesti futárja 10 nap múlva indul. Vállal minden Budapestre szóló megbízatást. 367-19

EGYÉB

Angoraszórt és juhgyapjút veszek és fonását vállalom. Bekecs-u. 9/b. Temető-utca mellett. 350

Angol és francia nyelvtanítás a legjobb módszerrel. Jelentkezés d. u. 3—4-ig. Kálvin-tér 17., udvarban, elkészíti hivatal. 349

Kis családiházat veszek lehet bombarongált is. Ajánlatot „Azonna” jellegre kiadoba kérek. 348

Mahoniát, drótot és a szakmába vágó dolgot veszek. Kiss Bálintné, Sas-utca 9., virágüzlet. 347

Öndöd, Piac-dűllőben 17 és fél hold föld felbérletbe. Ugyanott 12 hold letörletlen tengeri betakarításra kiadó. Miklós-utca 16. 342

Egy és fél hold szőlő, gyümölcsösrel együtt kiadó. Érdeklődni lehet Hatasi-u. 16. sz. 338

Egy jó állapotban lévő fuvaros szekeret egy könnyebb fuvaros szekert elcserelek. Érdeklődni lehet Debrecen, Hatasi-u. 16. sz. 337

Iparosok figyelmébe! Eladó satupad, sínvas, egyéb vasak. Hajnal-utcai városi bérház. B. lépcső, földszint 3. 336

Kiadó föld. Polgári András úr birtokából kimarart még 170 hold elsőrendű, jó munkában részesedést, trágyázott föld, parcelláknak is felfogható. Értekezni helyszínen, Kishegyes 27. szám. Gondokháza. 339

Tégléskert, Balaton-u. 63. szám alatt 4 és fél kat. hold föld lakással bérbe vagy felesbe azonnal kiadó. Értekezni Arany János-u. 14. sz. I. emelet. 358

Jó állapotban lévő fehér, mély gyermekkosci eladó. Bujdosó-u. 21. 352

Super kontra 6x6-os fényképezőgépet, papirokat, lencsákat vásárol. Tanuló felvesz Tökés és Horváth foto. Simonffy-utca 1. 890

Modern styl és antik bútorok, rekamiék, egész és fél hálók, frásztalok, nemes perzsa- és kókusz szőnyegek, hó és sárcipők nagyválasztékban az Ingóságkövetítőben. Ugyanott mindennemű tárgyak vétele (Püspöki-palota, Nagytemplommal szemben.) 417

Egy fejőstehen eladó. Péterfia 29. 359

Eladó 5—6 kiló méhviaszk. Endre-u. 18. sz. Gerébi-telep. 353

Mozaiklapok, Abolitelemek, fűrészporgóval kapható a Debreceni Működőárnyal. Fürdő-utca 2.

Használjunk békebeli pamutból foszlány st. polót, műrostmentes, kiadós, amíg van. Favorit, Csapó 24. 865

Mindenféle fotócikkelt, gépet vásárol Berzéki fotó 393

Tábláiveget magas árért vásárol Tökés és Horváth foto, Simonffy-utca 1. 312

Kaptafát, faszeget, drótszeget és mindennemű cipészkeleket veszek. 42-es férfi, alighasznált elsőrendű félcipőt elcserelek 41—42-es száras cipővel. Apponyiu. 7. sz. (Csapókert.) 106

Vargakeriben, K. Tóth-utca vagy közelében házat, vagy házhelyet keresek megvételre. Szegedi Mihály, Hatvan-u. 48. 209

Öszeres üzletemet át-helyeztem Vörösmartyu. 12. sz. alá (volt Király-utca, most Rákosi Jenő-utca) nyílik. Mezői Gyula. 330

Angoraszórt, gyapjút és fonalat legmagasabb napiáron veszek. Szigligeti-utca 14. 92

Fodrászüzlet bérbe kiadó. Cím a kiadóban. 441

Mérleg és súly javítás, vétel, csere, eladás. Kántor mérlegüzemben. Zsák-u. 11. sz. Hatvan-utca mellett. 187

Eladok és veszek használt férfi és nő ruhát, szövetet és vásznat, mindennemű menyiségben. Juhász, Hatvan-u. 29. 503

Szappanalkaló zsíradékok szappanra bécserélek. Nagy szappanos. Berek-u. 3. 776

Sertést, szarvasmárhát a legmagasabb napiáron vásárolok. Vadász László, Miklós-utca 43. 31

Egy villanygramafont megvételre keresek. Kigyó-utca 37. 421

Kiadó 32 hold fekete föld, vetőmaggal, igával és felszereléssel. Cím Mezőné, Bellegelő 497 371

Jókarban lévő mély gyermekkosci megvételre keresek. Nap-u. 1. 406

Bútorozóvetet, zsákvásznat, gurtit, diványt veszek. Kárpitos, Kandia 15 413

Márkás pianinót, modern frásztalt, 2 folt megvételre keresek. Bethlen-u. 3., keresztútlet. 417